Praha životní prostředí
Vybrané údaje 2019

Výběr informací z Elektronické zprávy o životním prostředí v Praze

Informační systém
o životním prostředí v Praze (IOŽIP)
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Ing. Petr Hlubuček

náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast životního prostředí, infrastruktury, technické vybavenosti a bezpečnosti

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou v pořadí již 30. vydání publikace o stavu životního prostředí v Praze, věnující se roku 2019. Obdobně jako každý rok se zde můžete dozvědět, jak se v jednotlivých oblastech vyvíjelo životní prostředí Prahy, jaké hlavní aktivity a projekty v roce 2019 probíhaly, jaké byly a jsou hlavní cíle a záměry vedení města v této oblasti.

Existuje celá řada oblastí, kde můžeme být jak vedení města, tak i jeho obyvatelé s dosavadním stavem i vývojem spokojeni. Mezi mnohými lze opět zmínit dlouhodobé projekty revitalizací pražských nádrží a potoků. Výsledkem jsou jak obnova krajiny, tak i nově vzniklá atraktivní místa pro rekreaci obyvatel a návštěvníků Prahy. Každým rokem přibývají nové lesní plochy, v roce 2019 např. v rámci nového Lesa Arborka v Satalicích, soustavně probíhají revitalizace a rekonstrukce pražských parků, úspěšně pokračuje projekt obnovy starých a zakládání nových ovocných sadů a alejí.

Rozvíjí se i nadále systém odpadového hospodářství hl. m. Prahy. Úspěchem roku 2019 bylo celkově nejvyšší množství vytříděného odpadu v ulicích města a domovním vybavení v historii v celkovém objemu 60,3 kt. Úspěšně také proběhla příprava systému na celoplošný sběr a svoz rostlinného bioodpadu, který byl spuštěn od ledna 2020.

Ochrana klimatu, snižování emisí skleníkových plynů a adaptace na změnu klimatu se staly základní prioritou. Naše základní cíle a závazky v této oblasti jsou popsány v Klimatickém závazku hl. m. Prahy, přijatém v roce 2019, a podrobněji v Klimatickém plánu hl. m. Prahy do roku 2030, přijatém v květnu 2021. Klimatický plán HMP obsahuje 69 konkrétních opatření v oblasti udržitelná energetika, udržitelná mobilita, cirkulární ekonomika a adaptace na změnu klimatu. Od roku 2017 má Praha Strategii adaptace na změnu klimatu a k ní pravidelně aktualizované implementační plány s konkrétními projekty na území města.

Na druhé straně je potřebné zmínit trendy, se kterými nejsme spokojeni. Existuje řada oblastí, které se nevyvíjejí tak, jak bychom si přáli a jak by bylo třeba.

Celkové i měrné emise skleníkových plynů v roce 2019 sice opět mírně poklesly, předtím však v roce 2015 a 2016 výrazněji vzrostly a hodnoty roku 2019 zůstaly stále nad hodnotami roku 2014. Věříme však, že trend 3 posledních roků bude i dále pokračovat a dojde tak postupně k potřebnému výraznému snížení celkových i měrných emisí.

Spotřeba pitné vody v domácnostech se v roce 2019 dostala na nejvyšší hodnotu od roku 2013. Jakost vody v povrchových tocích se zlepšuje jen pozvolně. Dlouhodobě dochází spíše k nárůstu spotřeby elektrické energie v domácnostech, i když v roce 2019 jsme zaznamenali dílčí pokles. Nedaří se zatím snižovat produkci směsného odpadu od občanů a účinně korigovat produkci plastů z domácností. Pokračuje trend v odpojování od SZTE (soustava zásobování tepelnou energií) a nahrazování tohoto místně bezemisního způsobu vytápění za nové kotelny, které ale lokálně způsobují navýšení emisí znečišťujících látek a emisí skleníkových plynů.

Stoupá i nadále spotřeba palivového dřeva v souvislosti se vzrůstající oblibou používání krbů a krbových vložek, což má za následek zvýšení hodnot u benzo(*a*)pyrenu a jemných prachových částic v lokalitách se zástavbou rodinných domů. Od roku 2015 stagnuje intenzita dopravy na centrálním kordonu, která do této doby klesala. V souvislosti s rychlou obměnou vozového parku jde o pozvolný nárůst emisí souvisejících s dopravou. Dlouhodobě roste také počet osobních automobilů na obyvatele.

Všechny tyto jevy ukazují, že se nám v Praze stále nepodařilo změnit směřování k opravdu udržitelnému rozvoji. Můžeme kolem sebe pozorovat mnoho příjemných zlepšení, co se týče obnovy krajiny, čistoty města nebo vytváření příjemných míst k rekreaci, naše spotřební návyky a chování se však mění pomalu nebo vůbec a ani mezi firmami nedochází k dostatečně rychlým změnám.

Město Praha bude proto i v dalších letech vyvíjet maximální úsilí, aby došlo ke změně. Klimatická politika je prioritou. Praha tak půjde příkladem ve snižování spotřeby energií, produkce odpadů, emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů, v hospodaření se srážkovou vodou a bude i dále revitalizovat nádrže, potoky, parky a zakládat nové lesní pozemky.

Praha bude také podporovat firmy, co se týče inovací, a bude se zároveň snažit vytvářet vhodné podmínky pro obyvatele i návštěvníky Prahy, aby měli jak dostatek informací, tak i možnosti svými osobními aktivitami přispět k pozitivním změnám. Inspiraci k tomu lze nalézt nejen v této, ale i v dalších publikacích města, na internetových stránkách a v aplikacích města.

Přejme si v tomto navzájem hodně úspěchů

PRIORITY PRAHY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Praha je hlavním městem České republiky, zároveň jejím městem největším svojí rozlohou (496 km^2) a počtem obyvatel (1,324 mil. k 31. 12. 2019). Z hlediska kvality prostředí musí Praha řešit obdobné otázky jako jiná velká města ve světě. Jedná se především o vliv automobilové dopravy, hluk, hospodaření s vodou a energiemi, nakládání s odpady, ale také udržitelné využívání území, péči o čistotu, zeleň a cenné přírodní lokality na území města.

Zásadní prioritu má v současnosti ochrana klimatu. Základní strategií v této oblasti je ***Klimatický plán HMP do roku 2030*** přijatý v květnu 2021.

Ve svém *Programovém prohlášení pro volební období 2019–2022* Rada hlavního města Praha označila zdravé životní prostředí jako jeden ze základních předpokladů kvalitního života lidí a zároveň staví politiku životního prostředí na přirozené motivaci, respektu a účasti veřejnosti.

Mezi hlavní záměry Prahy v oblasti životního prostředí patří v tomto volebním období naplňování přijaté ***Strategie adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu***. Konkrétně jde o zvyšování množství zeleně v ulicích, revitalizace vnitrobloků, přidávání vodních prvků do ulic a také vytvoření akčního plánu pro výsadbu stromů s dlouhodobým záměrem vysázet v Praze až jeden milion nových stromů. Podporovány jsou farmářské trhy s lokálními produkty. V oblasti zeleně se rozšiřují a revitalizují plochy parků, lesů, lesoparků a dalších rekreačních ploch v Praze. Pokračuje získávání zelených ploch do vlastnictví města. V rámci péče o městské parky a zeleň je zvyšována jejich biodiverzita. Podporovány jsou komunitní zahrady a zahrádkářské kolonie. Pokud jde o **vodu**, pokračuje revitalizace pražských potoků a vodních ploch, vytvořena budou nová jezírka, rybníky a tůně. Prioritou u dešťové vody je zasakování v místě nebo blízko místa dopadu. Podporováno je využití dešťové vody ve městě například k zavlažování zeleně.

V oblasti **nakládání s komunálními odpady** se město řídí posloupností: 1. prevence, 2. minimalizace, 3. recyklace, 4. energetické využití, 5. skládkování. Podporuje sběr bioodpadu a zdokonaluje síť pro sběr tříděného odpadu.

V oblasti **odpovědného rozvoje Prahy** je prioritou územní rozvoj města, který minimalizuje dopravní nároky obyvatel a nabízí dostatek cílů ve snadno dostupných vzdálenostech.

V oblasti **dopravy** je mimo jiné dále zlepšována a rozvíjena MHD v podobě tramvajových tratí, železničních zastávek či přípravy metra D. Podporována je cyklodoprava a budování nových cyklistických tras. Cílem je výrazně zlepšit podmínky pro pěší i všechny ostatní uživatele bezmotorové dopravy.

Praha – základní informace

Rozloha [km^2]	496,2
Správní členění	
počet městských částí	57
počet katastrálních území	112
Poloha (střed města)	
zeměpisná šířka (s. š.)	50°4'53.193“ N
zeměpisná délka (v. d.)	14°25'38.39“ E
Nadmořská výška [m n. m.]	
maximální (Zličín)	399
minimální (Suchdol a Praha 8)	177
Klima Praha - Karlov (2019)	
průměrná roční teplota vzduchu [°C]	11,9
roční úhrn srážek [mm]	412,0
Řeka Vltava	
délka toku [km]	30
průměrný průtok – Malá Chuchle [m^3.s^{-1}]	92,2

Druhy pozemků [ha] k 31. 12. 2019	
zemědělská půda	19 617
lesní pozemky	5 249
vodní plochy	1 094
zastavěné plochy a nádvoří	5 066
ostatní plochy	18 595
Obyvatelstvo – počet k 31. 12. 2019	1 324 277
– ženy	676 991
– muži	647 286
střední stav obyvatelstva	1 315 311
hustota zalidnění obyvatel na 1 km^2	2 668,8
Byty (2019) *	
zahájené byty	6 487
dokončené byty	6 002
obytná plocha na 1 dokončený byt v m^2	62,3
z toho v rodinných domech	114,8
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele*	
– Kč	1 190 611
– EURO	46 381
Podíl nezaměstnaných osob [%] **	1,90

* údaje podle stavu k 13.1.2021
** podíl dosažených uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let

Zdroj: ČSÚ, ČHMÚ, ČÚZK, MPSV

OVZDUŠÍ A OCHRANA KLIMATU

Hlavní město Praha dlouhodobě patří k oblastem s vyšší úrovní znečištění ovzduší. Překročení imisních limitů souvisí především se značnou dopravní zátěží a využíváním lokálních topenišť v okrajových částech města. Na celkových emisích tuhých znečišťujících látek (TZL) se v roce 2019 doprava podílela z 88,6 % a na celkových emisích oxidů dusíku (NO_x) ze 71,2 %.

V topném období 2019 se pozitivně projevila modernizace skladby spalovacích zařízení v domácnostech, která způsobila mírný pokles emisí TZL oproti roku 2018. Oproti roku 2018 došlo také ke snížení emisí TZL ze stavební činnosti.

V roce 2019 bylo oproti roku 2018 zaznamenáno snížení imisní zátěže u suspendovaných částic frakce $PM_{2,5}$ a PM_{10}, oxidu dusičitého a benzo(*a*)pyrenu. Důvodem je změna v meteorologických podmínkách, samotná změna v produkci emisí je mnohem méně významná. Na území hl. m. Prahy nebyla v roce 2019 vyhlášena žádná regulace, varování ani smogová situace.

V roce 2019 nebyl překročen krátkodobý imisní limit pro NO_2 na žádné lokalitě s dostatečným počtem dat pro hodnocení. K překročení ročního imisního limitu pro NO_2 došlo pouze na dopravní stanici Praha 2 – Legerova.

V roce 2019 také nebyl překročen imisní limit průměrných ročních koncentrací suspendovaných částic $PM_{2,5}$ a PM_{10} na žádné stanici s dostatečným počtem dat pro hodnocení.

V meziročním srovnání došlo i k nepatrnému poklesu koncentrací benzo[*a*]pyrenu. Imisní limit nebyl na žádné z lokalit s platným ročním průměrem překročen.

V roce 2019 (v průměru za tři roky 2017–2019) byl překročen imisní limit pro přízemní ozon na pěti ze šesti hodnocených stanic na území aglomerace.

U všech ostatních sledovaných znečišťujících látek jsou imisní limity plněny.

V roce 2019 byl vyhodnocen index kvality ovzduší (IKO). Na většině hodnocených pražských stanicí převažoval v roce 2019 první stupeň IKO (velmi dobrá až dobrá kvalita ovzduší), druhý stupeň IKO (přijatelná kvalita ovzduší) se vyskytoval v méně než 50 % na všech městských a předměstských stanicích a na dopravních stanicích Praha 9 – Vysočany a Praha 8 – Karlín.

V roce 2019 bylo v Praze vyprodukováno 6,37 t emisí $CO_{2\,ekv.}$/obyv. (v roce 2018: 6,41 t). Významným zdrojem těchto emisí je energetický sektor a doprava. Převažujícím zdrojem emisí skleníkových plynů pocházejících z dopravy je individuální automobilová doprava, a to z důvodu stále rostoucího zájmu o využívání osobních automobilů k osobní dopravě po městě.

Zastoupení četností jednotlivých stupňů indexu kvality ovzduší (IKO) na stanicích v aglomeraci Praha v roce 2019

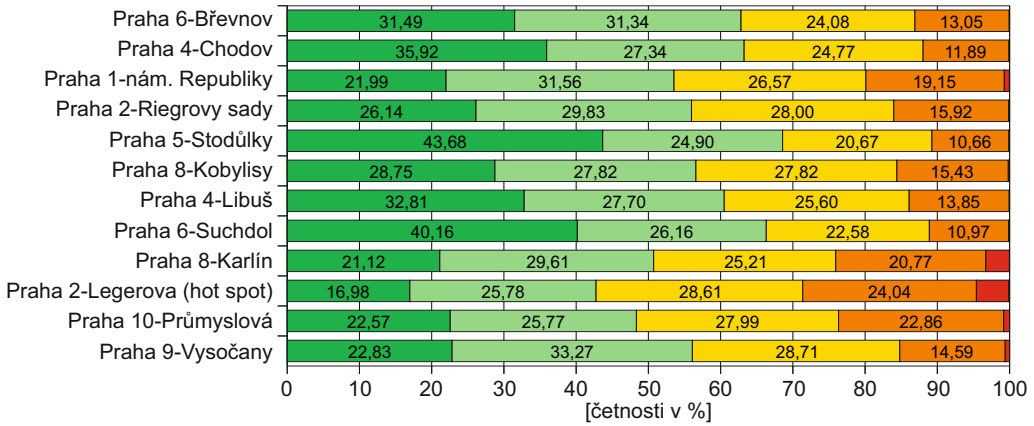

Zdroj: ČHMÚ

OVZDUŠÍ A OCHRANA KLIMATU

Emise z automobilové dopravy – vybrané polutanty, 2019

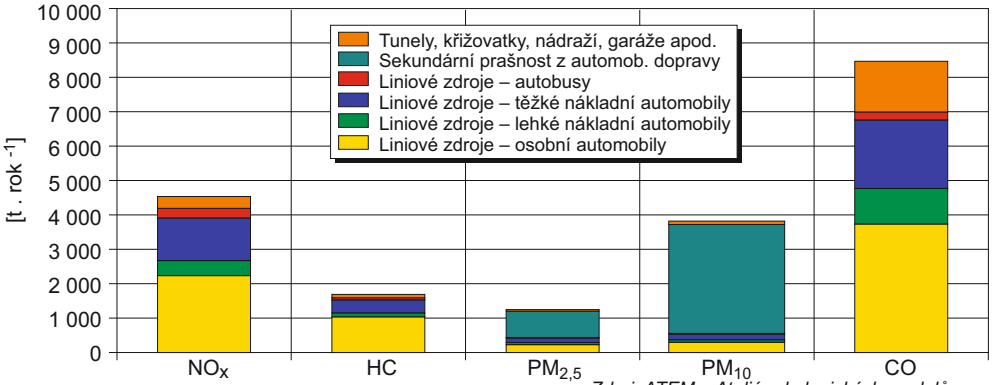

Zdroj: ATEM – Ateliér ekologických modelů, s.r.o.

Vývoj ročních charakteristik PM_{10}, Praha, 2000–2019

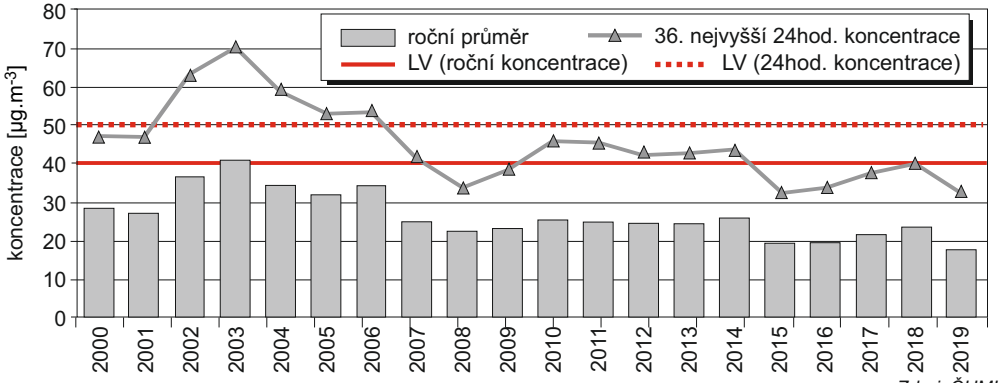

Zdroj: ČHMÚ

Měrné emise skleníkových plynů na území hl. m. Prahy, 2001, 2005, 2010–2019

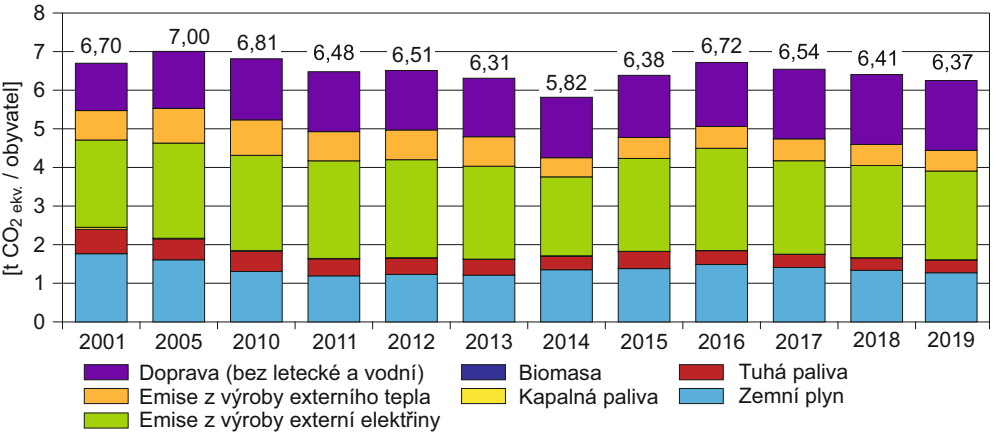

Zdroj: ČHMÚ, CDV, MŽP, ČSÚ

VODA

Kvalita vody ve Vltavě a Berounce se na území Prahy a v blízkém okolí sleduje dlouhodobě na 4 profilech. Pro většinu sledovaných ukazatelů byla v období 2018–2019 voda na těchto profilech klasifikována prvním a druhým (částečně třetím) stupněm hodnotící škály, s výjimkou mikrobiologických a biologických ukazatelů klasifikovaných prvním až pátým stupněm. V celkovém hodnocení (výsledné třídy jakosti) byl 1 profil klasifikován 4. stupněm a 3 profily 5. stupněm (tj. beze změny oproti předchozímu období).

Na drobných vodních tocích byla voda hodnocena dle procentuálního zastoupení výsledků měření v jednotlivých třídách jakosti vody naposledy za dvouleté období 2018–2019, a to na 38 profilech. Zastoupení hodnot spadajících do V. třídy jakosti vody pro roky 2018–2019 ve srovnání s obdobím 2011–2015 částečně narostlo (z celkového počtu 38 zhoršení u 17 profilů a zlepšení u 11, u ostatních beze změny s nulovým zastoupením V. třídy), zároveň výrazně narostlo zastoupení hodnot spadajících do I. a II. třídy (zlepšení u 26 profilů, u 11 zhoršení).

Zásobování obyvatel pitnou vodou dosahuje trvale vysoké úrovně. Cenný zdroj vody pro hlavní město představuje vodárna Želivka, z níž je voda do Prahy přiváděna 52 km dlouhým štolovým přivaděčem. Na celkovém množství 111,6 mil. m³ pitné vody vyrobené v roce 2019 se vodní zdroj Želivka podílel 70,5 %.

Na veřejnou vodovodní síť jsou napojeny téměř všechny domácnosti. **Spotřeba pitné vody** v domácnostech z veřejné vodovodní sítě v dlouhodobém horizontu klesá s dílčími výkyvy – v roce 2019 činila cca113 l/osobu/den, v roce 2018 107 l/osobu/den, v roce 2017 cca 109 l/ osobu/ den. Ztráty vody úniky ze sítě se podařilo snížit ze 46 % v roce 1996 na hodnoty pohybující se od roku 2014 pod 20 % – v roce 2019 ztráty činily cca 12,5 %.

Kvalita pitné vody je **pravidelně sledována** a vyhovuje tuzemským i evropským standardům.

Na **systém kanalizační sítě** je **napojeno cca 99 % domácností**. Za rok 2019 bylo čištěno cca 111,4 mil. m³ odpadních vod (jde o 100 % odpadních vod), z čehož 93,2 % na Ústřední čistírně odpadních vod (ÚČOV), zbývající na pobočných čistírnách v okrajových částech města. Objem znečišťujících látek, které jsou vypouštěny do povrchových vod, vyhovuje stanoveným limitům a je dlouhodobě snižován.

Od roku 2005 je zajištěna **protipovodňová ochrana vnitřního města** a **od roku 2015** (ve vazbě na městský okruh) plně i **protipovodňová linie v částech vnějších**. V roce 2019 pokračovala příprava navýšení PPO na Starém Městě a rovněž příprava a realizace doplnění a rozšíření PPO na základě zkušeností z povodně 2013.

Vyhodnocení jakosti vody ve vybraných profilech drobných vodních toků – podíly zatřídění do tříd jakosti vody za hodnocená období

Zdroj: OCP MHMP

VODA

Vývoj výroby pitné vody v jednotlivých vodárnách od roku 1990 do roku 2019

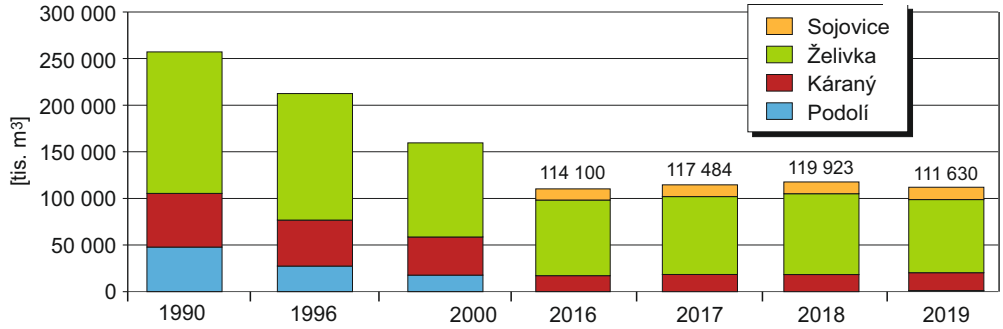

Pozn.: V návaznosti na změnu vlastnických vztahů na konci r. 2013 jsou hodnoty za úpravnu vody Sojovice prezentovány od r. 2014 samostatně

Zdroj: PVK, a. s.

Vývoj specifické spotřeby pitné vody domácností v Praze, 2000, 2005–2019

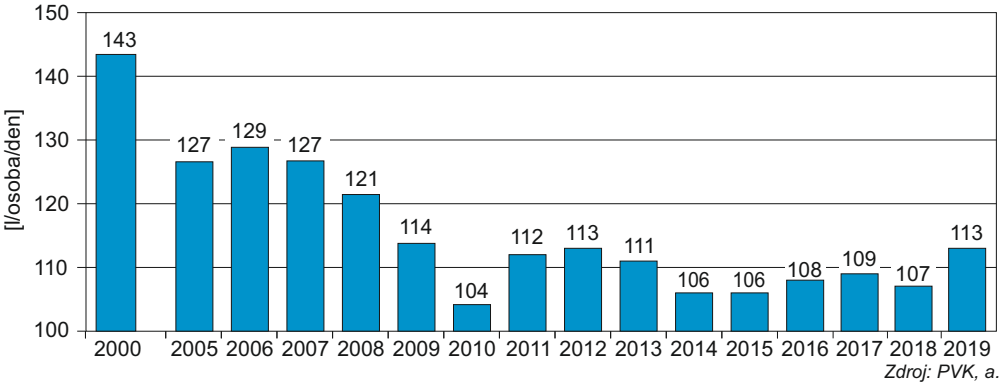

Zdroj: PVK, a. s.

Množství čištěných odpadních vod na ÚČOV a pobočných ČOV, 2006–2019

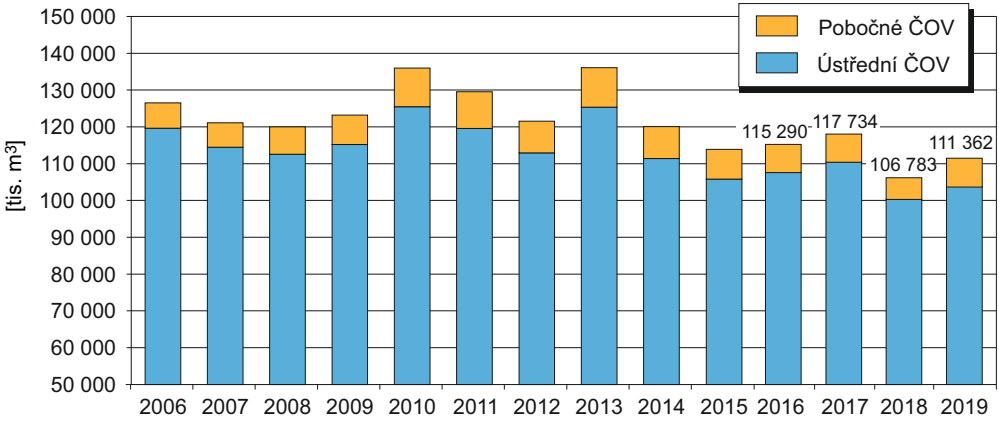

Zdroj: PVK, a. s.

KRAJINA, PŘÍRODA A ZELEŇ

Bilance ploch podle evidence ČÚZK pro Prahu v roce 2019 ukazuje další mírný nárůst (9 ha) celkové výměry zastavěných ploch ve srovnání s rokem předchozím (jejich podíl činil na konci roku 2019 cca 10,2 % z celkové rozlohy města, od r. 1990 však nárůst celkem o 799 ha), zároveň je evidován mírný nárůst výměry tzv. ostatních ploch, a to o 9 ha oproti roku 2018. Výměra zemědělské půdy meziročně poklesla o 32 ha). Udržitelné využívání území je systematicky zohledňováno v rozvojových plánech města, včetně využití starých nevyužitých objektů nebo ploch většinou průmyslové zástavby (tzv. „brownfields"). **Pozitivním jevem** ve městě jsou **každoroční přírůstky ploch pozemků určených k plnění funkcí lesa**, tedy lesních ploch. V roce 2019 byl zaznamenán nárůst o 16 ha oproti roku 2018 a celkem 391 ha od roku 1990.

Na území Prahy se nachází poměrně velké množství cenných přírodních lokalit, které jsou chráněny ze zákona na různém stupni ochrany. Jejich managementu a údržbě se město intenzivně věnuje. K 31. 12. 2019 byla na území města zajištěna legislativní ochrana **94 maloplošných zvláště chráněných území** (v tom 8 národních přírodních památek, 70 přírodních památek a 16 přírodních rezervací). Jde o široké spektrum území od geologických a paleontologických lokalit přes botanické, zoologické, entomologické až po lokality lesní, o celkové rozloze přibližně 2 369 ha (cca 4,8 % z celkové rozlohy města).

V rámci vytvoření soustavy Natura 2000 bylo vládními nařízeními schváleno na území města celkem **12 evropsky významných lokalit**. Na území hlavního města bylo dále zřízeno **12 přírodních parků**. Současně bylo registrováno 26 významných krajinných prvků a 198 stromů požívalo ochranu jakožto stromy památné.

Město se systematicky věnuje péči o přírodu, krajinu a zeleň rovněž v případě uličních stromořadí, parků v historických částech města a lesů (s rekreační funkcí) nacházejících se převážně v okrajových částech. Cílem je, aby zeleně ve městě neubývalo, ale naopak přibývalo. V rámci obnovy uličních stromořadí celopražského významu bylo v roce 2019 ve 46 ulicích již cca 3800 nových stromů (vysazených od roku 1995). Díky výsadbě nových lesních porostů narostla od roku 1990 rozloha lesů o 391 ha (o cca 8 %).

Významnou součástí pražské krajiny jsou také **vodní toky a nádrže**. Město průběžně zajišťuje **projekty jejich revitalizace** (projekty Obnova a revitalizace pražských nádrží /upraveno již 78 lokalit/ a Potoky pro život).

Úhrnné hodnoty druhů pozemků, stav k 31. 12. 2019 [ha]

Druh pozemku	Kód	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zemědělská půda	02–07	19 878	19 847	19 800	19 717	19 649	19 617
– Orná půda	02	14 436	14 405	14 367	14 220	14 139	14 084
– Chmelnice	03	0	0	0	0	0	0
– Vinice	04	10	10	10	12	12	12
– Zahrady	05	3 954	3 953	3 946	3 950	3 954	3 965
– Ovocné sady	06	608	607	606	601	599	591
– Trvalé travní porosty	07	869	872	871	935	945	964
Lesní půda	10	5 165	5 173	5 173	5 195	5 233	5 249
Vodní plochy	11	1 086	1 088	1 087	1 096	1 096	1 094
Zastavěné plochy	13	5 008	5 003	5 005	5 021	5 057	5 066
Ostatní plochy**	14	18 479	18 505	18 557	18 592	18 586	18 595
Celková výměra*		**49 615**	**49 616**	**49 621**	**49 621**	**49 621**	**49 621**

Poznámka:
* rozdíly v celkové výměře jsou způsobeny zaokrouhlováním
** ostatní plochy zahrnují i staveniště

Zdroj: ČÚZK

KRAJINA, PŘÍRODA A ZELEŇ

Roční přírůstky a úbytky ploch podle druhů pozemků, 2007–2019

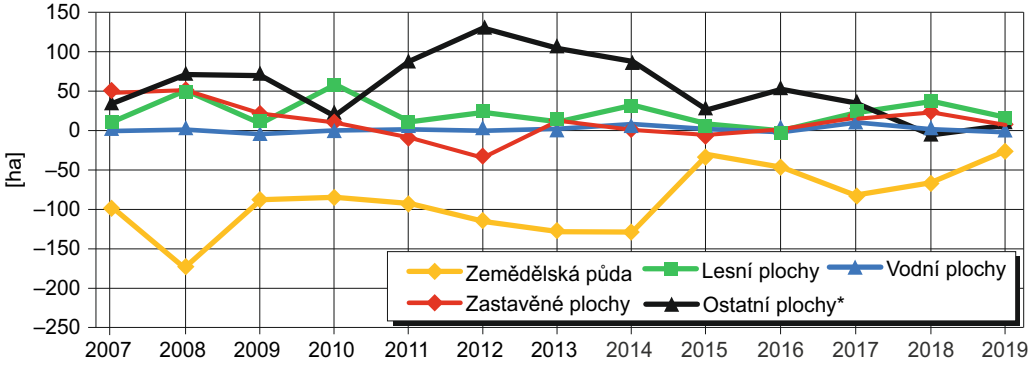

* Ostatní plochy zahrnují i staveniště

Zdroj: ČÚZK

Nově zalesněné plochy, 2005–2019

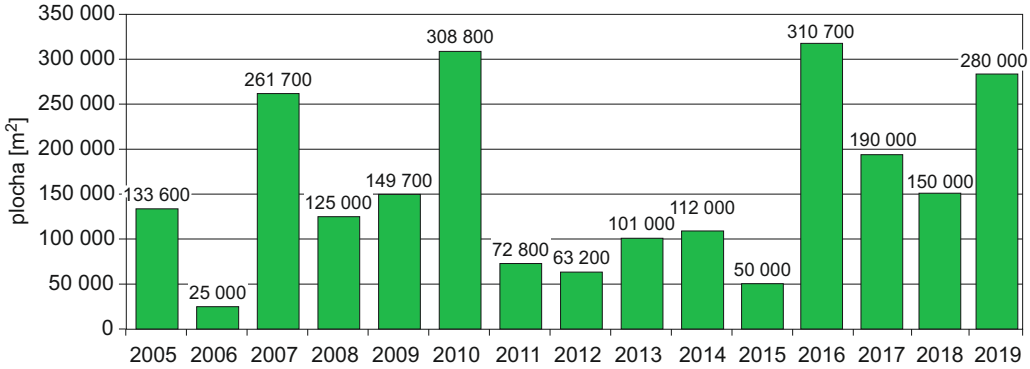

Velikost KES (koeficientu ekologické stability) v katastrálních územích hl. m. Prahy

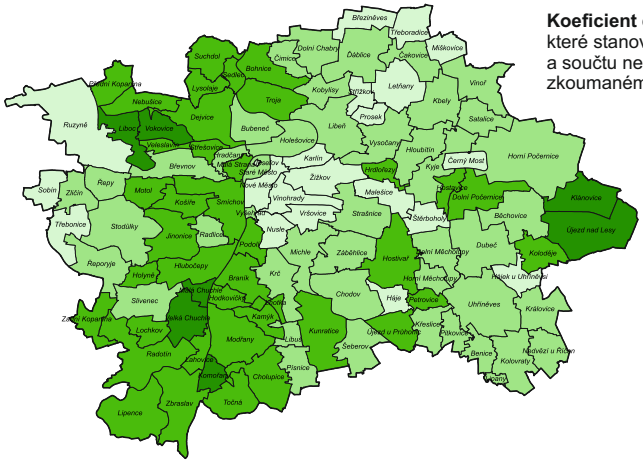

Koeficient ekologické stability – poměrové číslo, které stanovuje poměr součtu ploch tzv. stabilních a součtu nestabilních krajinotvorných prvků ve zkoumaném území.

KES

- ≤ 0,1 – území s maximálním narušením přírodních struktur
- 0,1 ≤ 0,3 – území nadprůměrně využívané
- 0,3 ≤ 1,0 – území intenzivně využívané
- 1,0 < 3,0 – vcelku vyvážená krajina

Zdroj: ČÚZK / MHMP

ODPADY

V Praze je v delším časovém horizontu evidována roční produkce odpadů kolísající mezi cca 4 až 5 mil. tun v závislosti zejména na rozsahu stavebních aktivit. V roce 2019 bylo na území hlavního města vyprodukováno 5,08 mil. tun odpadů (5,2 mil. tun v roce 2018, 4,5 mil. tun v roce 2017). Z celkového množství produkovaného odpadu bylo cca 26,3 % využito na území hlavního města Prahy, z čehož např. energetické využití činilo 22,8 %, 10 % bylo použito na terénní úpravy a 59,9 % recyklováno. Odstraňování odpadů skládkováním na území města činilo cca 0,1 % z celkové produkce odpadů. Spalování odpadů bez energetického využití je již dlouhodobě na hodnotě menší než desetina procenta z celkové produkce odpadů. S větší částí vyprodukovaného odpadu se nakládá mimo území kraje Praha.

Množství vyprodukovaného odpadu od občanů v roce 2019 dosáhlo **440,9 tis. tun**, což činí cca **335 kg na obyvatele**. Nadále byl rozvíjen **systém odpadového hospodářství hl. m. Prahy**. Podíl využitého odpadu v roce 2019 činil 83,6 %, 56,5 % přitom činilo energetické využití.

V roce 2019 byl opět zaznamenán **nárůst objemu vytříděných využitelných složek odpadu v ulicích a domovním vybavení** (papíru, skla, plastů, nápojových kartonů) – celkové množství činilo cca 60,3 tis. tun (meziroční nárůst oproti roku 2018 činil cca 5,9 %; jde o dosud nejvyšší množství, které bylo vysbíráno od zprovoznění systému). Nadále je **zajišťován sběr nebezpečných složek komunálního odpadu** (sběrné dvory, stabilní sběrny NO, mobilní sběr aj.).

Na konci roku 2019 bylo v provozu **19 sběrných dvorů hl. m. Prahy.** Částečně narostl počet stanovišť tříděného sběru odpadů (cca 3 430 veřejných sběrných míst a 1 877 přímo v objektech na území Pražské památkové rezervace). Důležité postavení v rámci systému měl také **sběr bioodpadu** (sezónně pomocí velkoobjemových kontejnerů, dále prostřednictvím stabilního sběrného místa bioodpadu v Praze 10 – Malešicích, sběrných dvorů HMP a **první městské kompostárny hl. m. Prahy ve Slivenc**i, připraven byl **celoplošný nádobový sběr** se zahájením od 1. 1. 2020) a sběr objemného odpadu, rovněž prostřednictvím sběrných dvorů hl. m. Prahy a velkoobjemových kontejnerů přistavovaných v ulicích hl. m. Prahy. Rovněž byl již osmým rokem zajištěn obnovený sběr vybraných komodit prostřednictvím mobilních sběrných dvorů.

Produkce odpadů na území hl. města Prahy, 2011–2019 [tis. tun]

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Odpady celkem		4 715	4 941	3 811	4 269	4 161	4 602	4 517	5 187	5 080
z toho v kategorii	nebezpečné	109	132	79	62	71	58	64	99	124
	ostatní	4 605	4 810	3 732	4 207	4 090	4 544	4 453	5 083	4 956

Zdroj: OCP MHMP

Podíl odpadu z celkové produkce využitého a odstraněného na území hl. m. Prahy (vybrané způsoby využití), 2009–2019

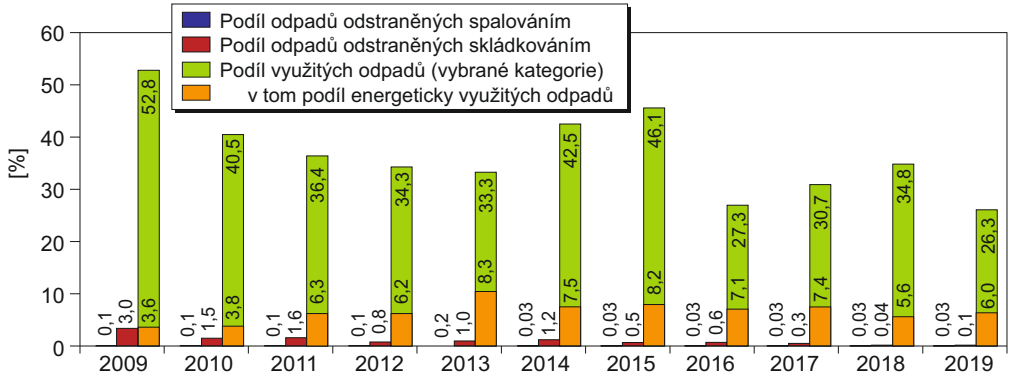

Zdroj: OCP MHMP

ODPADY

Podíly odpadů produkovaných na území hl. m. Prahy podle jejich původu, 2019

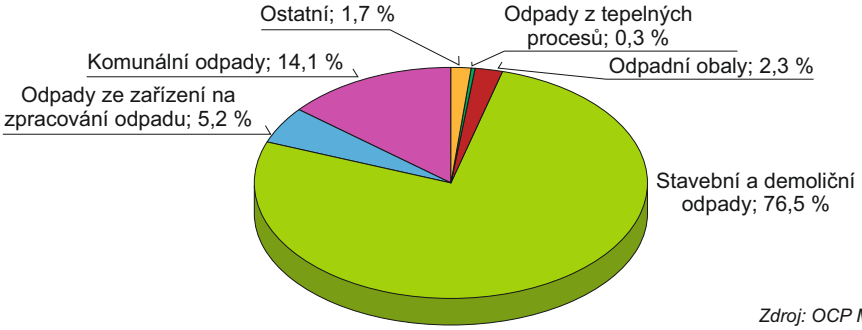

Zdroj: OCP MHMP

Vývoj produkce a nakládání s odpadem od občanů, 2008–2019

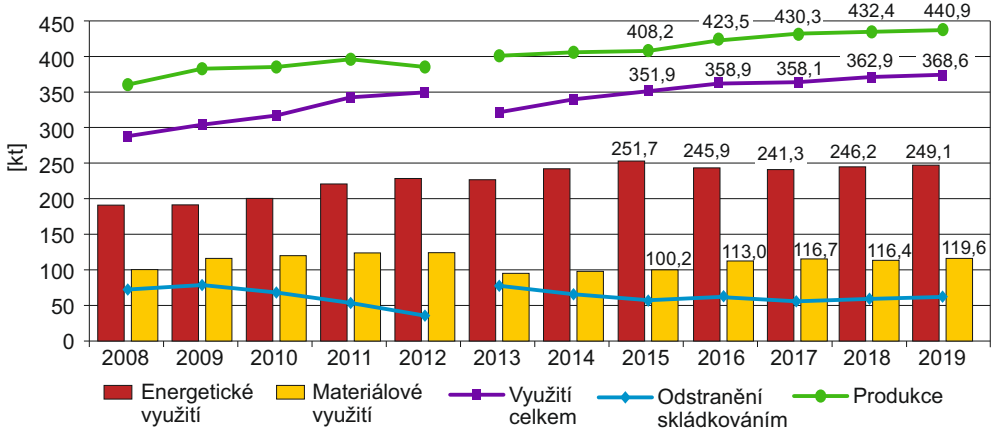

V roce 2013 došlo ke změně metodiky

Zdroj: OCP MHMP

Množství tříděného sběru v ulicích a v domovním vybavení, 2009–2019

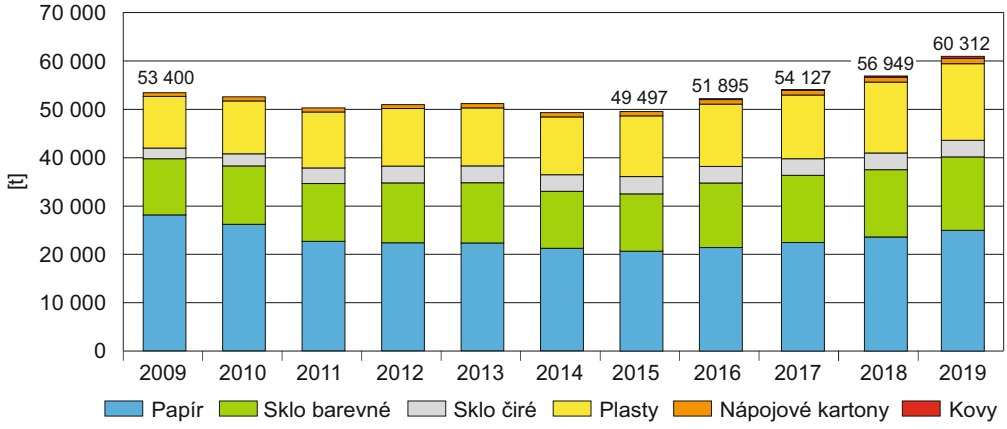

Zdroj: OCP MHMP

HLUK

Závažným problémem města zůstává hluk ve venkovním prostředí. Zcela převažujícím zdrojem hluku je automobilová doprava.

Podle výpočtů realizovaných v rámci Strategické hlukové mapy 2017 pro aglomeraci Praha (z údajů roku 2016) bylo cca 73 % populace zatíženo hlukem L (dvn) vyšším než 55 dB.

Na základě strategických hlukových map jsou **identifikována kritická místa**, jimž je věnována prioritní pozornost v plánování a realizaci protihlukových opatření. K těmto opatřením náleží výstavba protihlukových clon, výměny povrchů na vybraných komunikacích, rekonstrukce tramvajových tratí, modernizace vozového parku MHD, výstavba bariérových objektů, organizační opatření v dopravě aj.

Na výběr možných protihlukových opatření je zaměřen **akční plán snižování hluku**, který navazuje na zpracování strategické hlukové mapy. Platným akčním plánem v roce 2019 byl **akční plán z roku 2017 vycházející z 2. kola strategického hlukového mapování.**

Opatření ke snižování hluku byla v roce 2019, tak jako v předchozích letech, realizována rovněž na letišti Praha/Ruzyně. Vedle běžných provozních, technických a ekonomických opatření ke snižování hluku z letecké dopravy je nutné uvést omezení nočního provozu – pohybů letadel v noční době.

Strategická hluková mapa, 2017

Mapa je zpracována na podkladě údajů z roku 2016

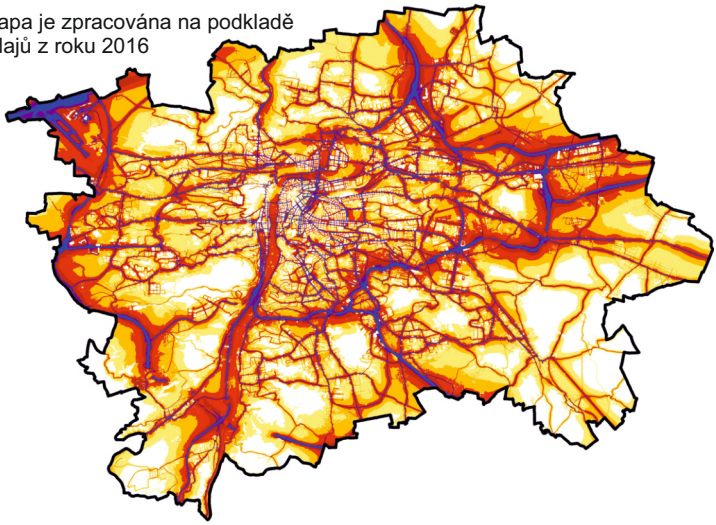

Pásma hluku

Hlukový ukazatel L_{dvn}

- < 50 dB
- 50–55 dB
- 55–60 dB
- 60–65 dB
- 65–70 dB
- 70–75 dB
- > 75 dB

Zdroj: IPR Praha, MZd ČR

Počet obyvatel ovlivněných hlukem ze všech zdrojů – hlukový ukazatel L_{dvn} [dB], 2016

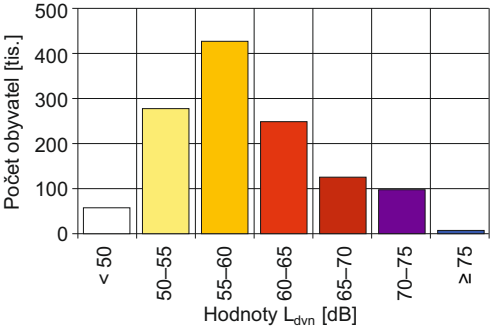

Zdroj: MZd ČR

Počet obyvatel ovlivněných hlukem ze všech zdrojů – hlukový ukazatel L_n [dB], 2016

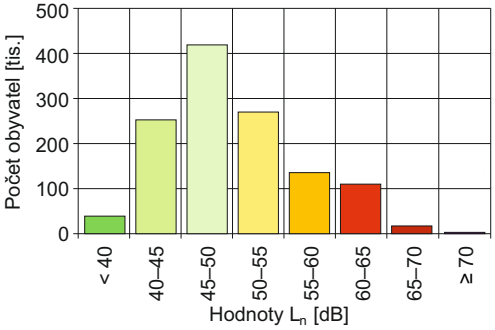

Zdroj: MZd ČR

HLUK

Protihlukové clony (PHC) zrealizované v letech 2009–2019 a další plánované

Ulice	Identifikace clony	Výška [m]	Délka [m]	Lokalita
Průmyslová	999064*	3	532, 466	Hloubětín
Jižní spojka	202**	4	412, 427	Lanový most
Jižní spojka	203**	4	165, 136	Most přes Záběhlickou ul.
Jižní spojka	999429/3*	6	1 277	Spořilovská – Švehlova
Jižní spojka – val, PHC	999407*	6	75+145	Spořilovský plácek
Jižní spojka	212**	6	400	Záběhlická – Spořilovská
Jižní spojka	999421/1*	6	1 056	Vrbova – Na Strži
Jižní spojka	999429/2*	6	600	Na Strži – 5. května
Jižní spojka	999063*	8	761	Spořilov I
Spořilovská – MPHC	999416**	4	100, 240	2 mobilní PHC
Štěrboholská spojka	999325**	5	3 344	Dolní Počernice
5. května	211/999091**	8	700	Michle
5. května – MPHC	999418**	5	357	Estakáda Kačerov – Vyskočilova
Cínovecká – val, PHC	999341**	5	700	Březiněves
Slánská	999062*	6	400	Řepy
Bělohorská	44159*	3	300	Za Oborou – supermarket Kaufland

Pozn.: Clony označené „** “ byly k 31.12.2019 realizovány, clony označené „*“ byly připravovány k realizaci nebo realizace probíhala

Zdroj: MHMP

Ekvivalentní hladiny akustického tlaku L_{Aeq},T pro denní a noční dobu vztažené na podmínky charakteristického letového dne v roce 2019

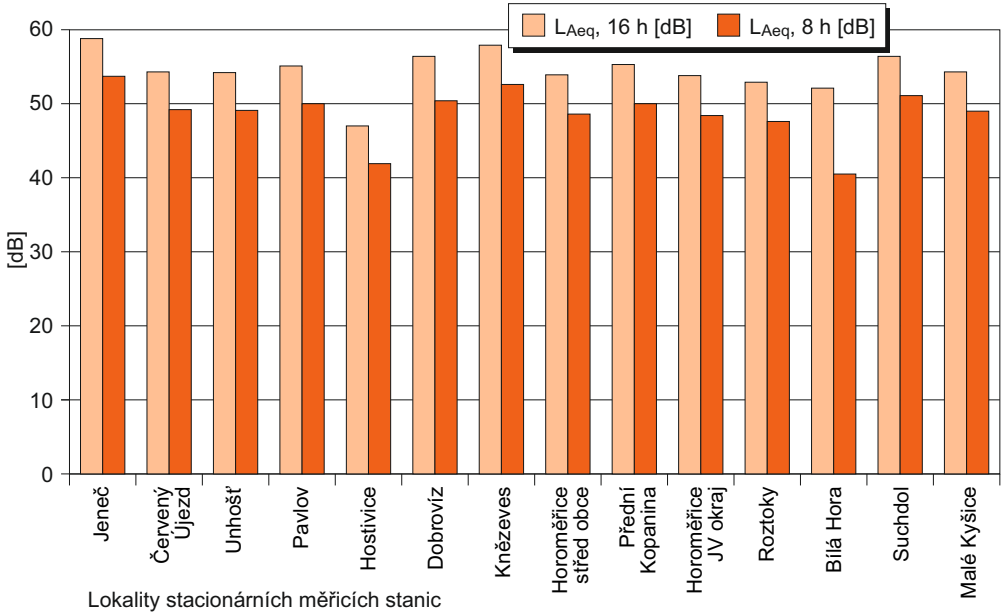

Lokality stacionárních měřicích stanic

Pozn.: Limitní hodnota pro L_{Aeq},16 h = 60 dB, pro L_{Aeq}, 8 h = 50 dB

Zdroj: Letiště Praha, a. s.

DOPRAVA

Doprava je faktorem výrazně ovlivňujícím kvalitu životního prostředí v Praze. Požadavky na zajištění mobility jsou vyvažovány úsilím o minimalizaci negativních dopadů. Pro intenzitu dopravy v centrálních částech města je od roku 2016 charakteristické dílčí kolísání hodnot (předtím do roku 2015 stálý každoroční pokles) a setrvalý nárůst (s výjimkou roku 2015) ve vnějším pásmu města. V roce 2019 zde intenzita dopravy vzrostla oproti předchozímu roku o cca 2,8 %. Narostl opět počet osobních vozidel evidovaných v Praze.

V rámci udržitelného rozvoje dopravy město rozvíjí hromadnou dopravu, usiluje o dobudování silničního okruhu, podporuje snižování spotřeby paliv a energie v dopravě, snižuje dopady na kvalitu ovzduší (včetně využití vozidel na CNG a podpory elektromobility) a hlukovou zátěž a v rámci ekonomických možností podporuje cyklistickou a pěší dopravu. **Od konce roku 2019 se město v této oblasti řídí nově přijatým Plánem udržitelné mobility.**

Priorita rozvoje hromadné dopravy je jedním z pilířů zásad dopravní politiky města. V Praze a okolí je **hromadná doprava zajišťována systémem Pražské integrované dopravy (PID)**, který zahrnuje metro, tramvaje, městské a příměstské autobusy, železnici, dále i lanovku na Petřín a přívozy. V závěru roku 2019 byly v rámci PID v provozu 3 linky metra, 25 denních a 9 nočních tramvajových linek, 425 autobusových linek (162 městských, 108 příměstských, 155 regionálních), 86 železničních linek s označením S a R, 7 linek přívozů a 1 lanová dráha.

V rámci systému PID bylo na území Prahy přepraveno zhruba 1,28 mld. cestujících (z toho nejvíce metrem – 34,4 %), podíl hromadné dopravy v rámci dělby celkové přepravní práce činil 42 % (pěší 26 %, cyklodoprava 1 %, automobilová doprava 29 %).

Pokračovalo **budování cyklistické infrastruktury** včetně značení cyklotras podle aktualizovaného celoměstského systému cyklotras a dřívějších dokumentů („Koncepce rozvoje cyklistické dopravy v Praze do roku 2020“, „Nový systém číselného označování cyklistických tras na území hl. m. Prahy“). V rámci vytvářené sítě cyklistických komunikací bylo ke konci roku 2019 vyznačeno směrovým značením cca 515 km cyklotras.

Z celé sítě cyklistických komunikací mělo více než 194 km charakter chráněných tras a 126,9 km (155,9 km při zahrnutí cykloobousměrek) využívalo integrační opatření. V roce 2019 bylo zprovozněno cca 8,6 km nových cyklopruhů a 1,45 km cykloobousměrek, zřízeno bylo dále např. 16 cyklopřejezdů. Podíl cyklistické dopravy činil v roce 2019 zhruba 1 % všech cest ve městě.

Intenzita dopravy na centrálním a vnějším kordonu, 1962–2019

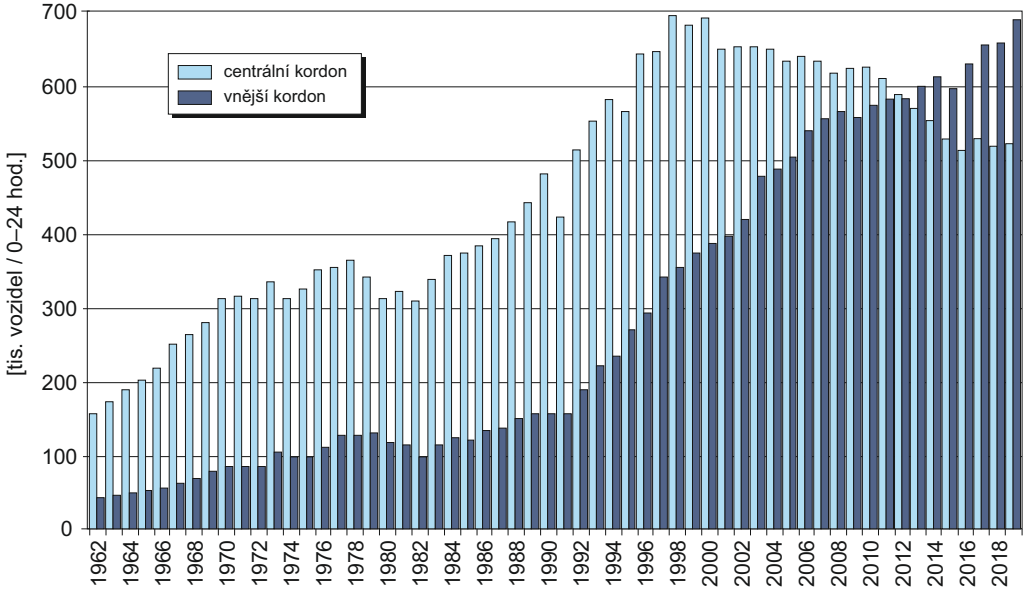

Zdroj: TSK – ÚDI

DOPRAVA

Dopravní výkon automobilové dopravy za průměrný pracovní den, 1990–2019

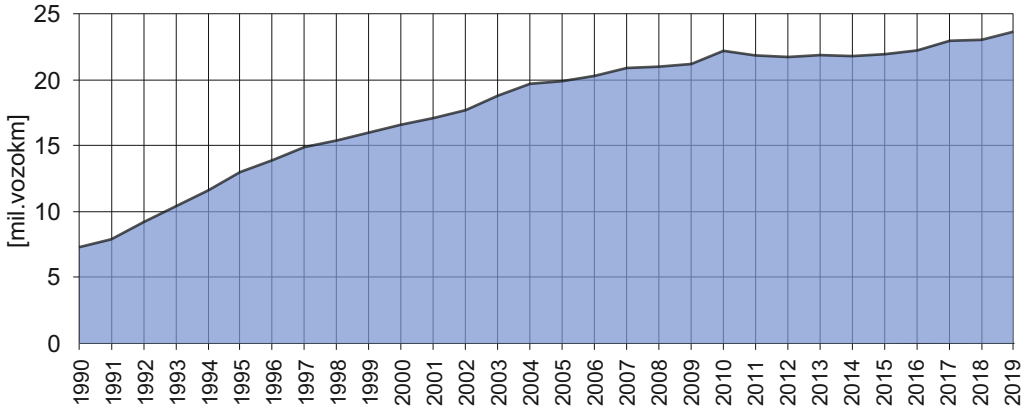

Zdroj: TSK – ÚDI

Skladba dopravního proudu, 2019

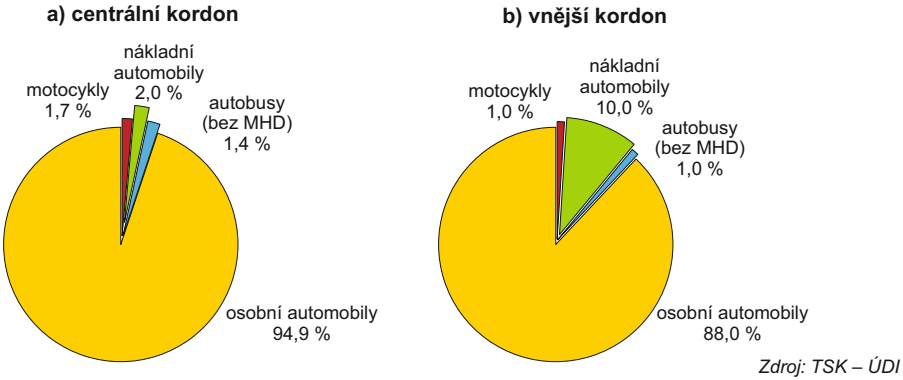

Zdroj: TSK – ÚDI

MHD – přepravené osoby za rok, 1994–2019

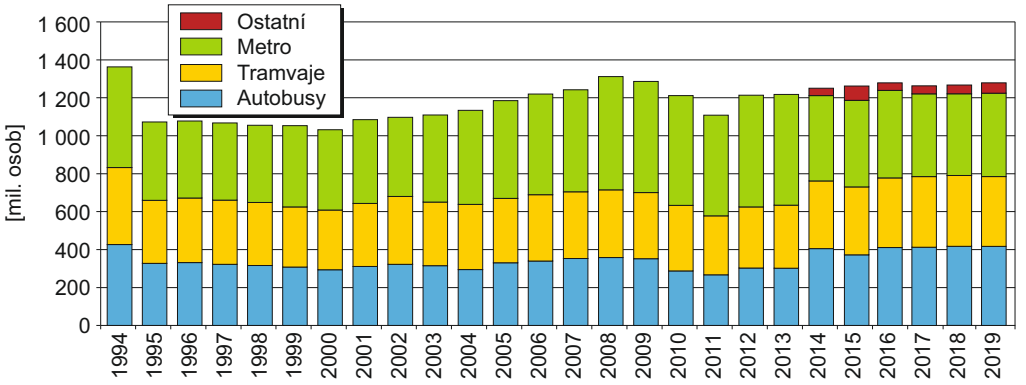

Zdroj: TSK – ÚDI

HOSPODÁŘSTVÍ

Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele, 1995–2019

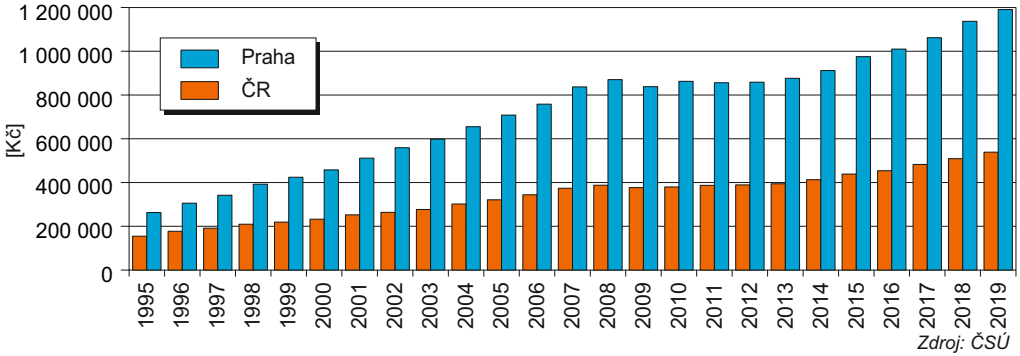

Zdroj: ČSÚ

Podíl nezaměstnaných osob, 2005–2019 (k 31. 12.)

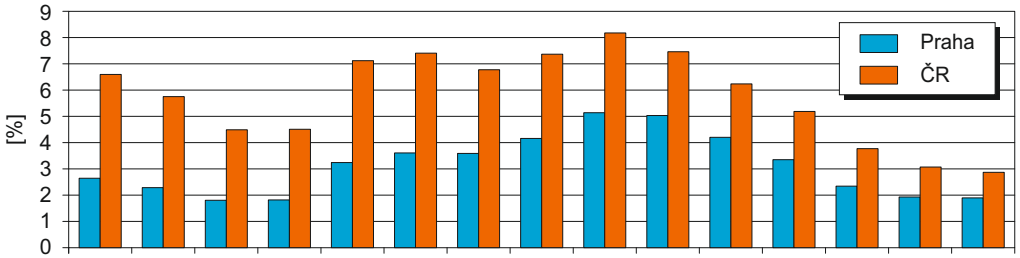

Zdroj: ČSÚ

Základní hospodářská data o vývoji v Praze – makroekonomické ukazatele, 2014–2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hrubá přidaná hodnota celkem (mil. Kč)	1 031 720	1 108 781	1 156 063	1 227 536	1 332 879	1 413 709
Hrubý domácí produkt celkem v běžných cenách						
– mil. Kč, b.c.	1 140 701	1 231 287	1 285 249	1 366 020	1 479 057	1 566 024
– mil. EURO	41 426	45 137	47 542	51 889	57 670	61 006
– mil. PPS, b.c.[1)]	66 219	71 555	73 022	76 916	82 591	85 781
Podíl kraje na HDP České republiky v % (ČR=100)	26,2	26,6	26,8	26,7	27,3	27,2
Vývoj HDP ve stálých cenách, předchozí rok=100	103,7	106,7	102,9	104,4	105,4	101,7
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele						
– Kč	911 777	975 271	1 009 835	1 061 767	1 136 744	1 190 611
– EURO	33 112	35 752	37 354	40 331	44 323	46 381
– PPS[1)]	52 929	56 677	57 374	59 784	63 476	65 218
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (PPS)						
průměr EU 28 v PPS[1)] = 100 %	190,9	194,5	195,8	198,6	204,6	203,7
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného[2)] v Kč	1 274 681	1 368 563	1 420 777	1 485 484	1 548 798	1 616 861
průměr ČR = 100 %	149,9	153,3	155,9	155,4	155,1	152,7
Tvorba hrubého fixního kapitálu (mil. Kč)						
– mil. Kč	295 498	346 360	340 271	365 120	458 171	437 229
– na 1 obyvatele (Kč)	236 195	274 343	267 355	283 797	352 132	332 415
– podíl kraje na THFK ČR (%)	26,8	28,2	28,4	28,7	32,2	29,0
– na 1 obyvatele, ČR = 100 (%)	225,2	235,6	236,1	236,0	263,0	235,0

1) PPS – jednotka pro měření kupní síly / Purchasing Power Standard
2) zaměstnanci v hlavním pracovním poměru podle místa pracoviště

Zdroj: ČSÚ

ENERGETIKA

Praha řeší v rámci udržitelného rozvoje města i oblast hospodaření s energiemi. V souladu s energetickou koncepcí město realizuje četné aktivity v oblasti úspor energií. Na základě energetických auditů jsou prováděna opatření s cílem snížit energetickou náročnost budov, především budov vlastněných a užívaných městem (úřady, školy, sociální ústavy). Do konce roku 2019 bylo realizováno celkem **489 opatření ve výši 1,643 mld. Kč**. Zateplováním budov jsou dosahovány úspory energie ve výši až 50 %.

V roce 2019 pokračoval dotační **program „Čistá energie Praha“** na podporu přeměny topných systémů na ekologická média a využití obnovitelných zdrojů v bytových objektech (vyplaceno bylo **30 352 400,- Kč** pro **2 100 bytových jednotek**).

V roce 2019 pokračovalo také přijímání žádostí v rámci druhé a zahájeno přijímání v rámci třetí výzvy **tzv. kotlíkových dotací** v hl. m. Praze (realizované v rámci operačního programu životní prostředí s vyhlášením dne 27. 9. 2017, resp. 21. 9. 2019). V **roce 2019 bylo podpořeno 58 žádostí s celkovou poskytnutou částkou cca 4 777 464 Kč** v rámci ukončené 2. výzvy a **211 žádostí** s celkovou poskytnutou částkou **24,1 mil. Kč** v rámci 3. výzvy.

Vývoj spotřeby elektřiny, 2005–2019

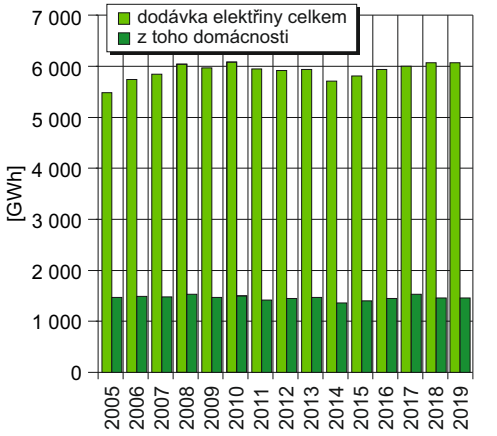

Zdroj: Pražská energetika, a. s. (do roku 2005), PRE Distribuce, a. s. (od roku 2006)

Vývoj spotřeby tepla, 2005–2019

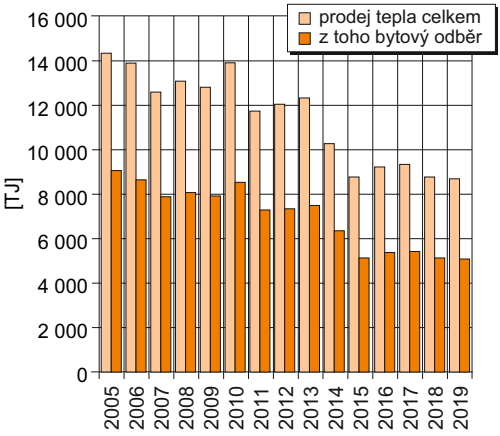

Zdroj: Pražská teplárenská, a. s.

Program Čistá energie Praha – struktura čerpání dotací, 2019

počet podpořených bytových jednotek podle typu zdroje

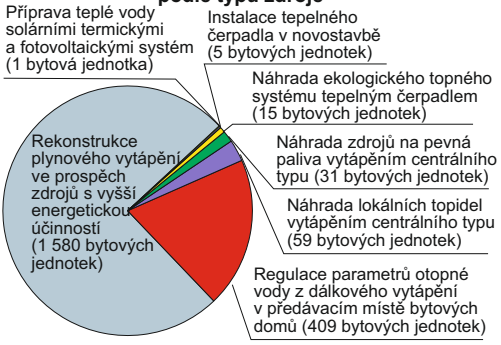

Zdroj: OCP MHMP

Kotlíkové dotace v hl. m. Praze, 3. výzva struktura čerpání dotací, 9/2019–12/2019

počet podpořených žadatelů podle typu zdroje

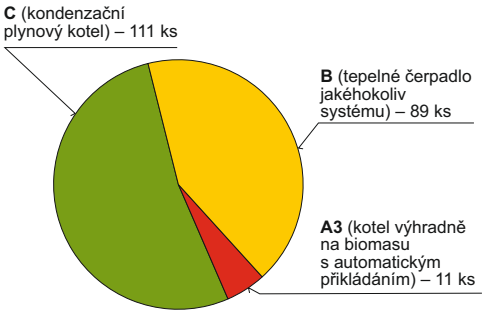

Zdroj: OCP MHMP

NÁSTROJE A POLITIKY V OBLASTI ŽP

Při řízení péče o životní prostředí uplatňuje hlavní město Praha nástroje dostupné mu coby městu i kraji zároveň. Mezi tradiční nástroje patří opatření a procesy vyplývající ze zákona – **hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA), integrované povolování (IPPC), strategické a územní plánování** (Strategický plán hl. m. Prahy, Územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy, Územně analytické podklady aj.) a **ekonomické nástroje**, z nichž Praha realizuje např. programy dotací v oblasti životního prostředí a využívání energie (Dotace na podporu projektů ke zlepšení stavu životního prostředí hl. m. Prahy /od r. 1996/, program dotací Čistá energie Praha /od r. 1994/). Mezi moderní nástroje podpory ochrany životního prostředí, které město uplatňuje samo nebo jejich využívání různou formou podporuje, patří **environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO), Místní Agenda 21, mezinárodní projekty a poskytování informací**. Řada městských částí je aktivních v oblasti dobrovolných nástrojů, zejména v uplatňování Místní Agendy 21, popř. v zavádění dílčích opatření pro ochranu životního prostředí v rámci tzv. Zeleného úřadování. Na celopražské úrovni jsou realizovány projekty mezinárodní spolupráce. Informační podpora pro odborníky i veřejnost je ze strany města systematicky zajišťována především prostřednictvím Informačního systému o životním prostředí v Praze (IOŽIP) a Informačního systému o území (ISU).

Dlouhodobé strategické záměry v oblasti ochrany a péče o životní prostředí hl. m. Prahy jsou formulovány ve Strategickém plánu hl. m. Prahy a nově od roku 2017 v přijaté **Strategii adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu** a v **návazných implementačních plánech pro dílčí období** a dále v řadě koncepčních dokumentů zaměřených na dílčí tematické oblasti.

V roce 2019 měla Praha k dispozici koncepční dokumenty, akční programy a plány pro dílčí oblasti životního prostředí, které uvedené strategické cíle a záměry dále podrobně rozpracovávaly.

Posuzování vlivů na životní prostředí (EIA a SEA)

V roce 2019 obdržel **odbor ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy** (dále OCP MHMP) jako příslušný úřad **13 oznámení** podléhajících zjišťovacímu řízení dle zákona (dále jen proces EIA). Na základě zjišťovacího řízení byly v roce 2019 4 procesy EIA ukončeny závěrem, že záměr bude dále posuzován dle zákona a 13 zjišťovacích řízení skončilo rozhodnutím – závěrem, že záměr nebude dále posuzován dle zákona. V tomto období byla vydána celkem 2 souhlasná stanoviska dle § 9a zákona. Ukončeny byly 2 procesy EIA.

V roce 2019 vydal OCP MHMP 1 souhlasné závazné stanovisko podle bodu 1 čl. II zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Dále vydal 8 souhlasných závazných stanovisek podle ustanovení § 9a odst. 6 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad obdrželo v roce 2019 **5 oznámení** záměru podléhajících zjišťovacímu řízení týkající se území hl. m. Prahy. Ve sledovaném období byl 1 proces ukončen rozhodnutím – závěrem zjišťovacího řízení, že záměr nebude dále posuzován dle zákona, 5 záměrů bylo ukončeno závěrem, že záměr bude dále posuzován a byla vydána 2 závazná souhlasná stanoviska dle § 9a zákona.

Krajský úřad Středočeského kraje jako příslušný úřad obdržel ve sledovaném období 2 záměry podléhající zjišťovacímu řízení, které svými vlivy zasahují na území hl. m. Prahy. 1 proces EIA ukončil závěrem, že záměr bude posouzen a 1 proces EIA ukončil na žádost oznamovatele.

Z pohledu **posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí** („**SEA**“) OCP MHMP vydalo 410 stanovisek k navrhovanému obsahu změny Územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy („ÚPn“) podle § 55a odst. 2 písm. d) a e) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů. Dále OCP MHMP obdržel 55 zadání změn ÚPn, k nimž vydal stanoviska dle § 47 odst. 2 a 3 stavebního zákona. OCP MHMP rovněž vydalo 6 stanovisek ke změně ÚPn podle § 10g zákona.

Oznámení podaná na příslušný úřad OCP MHMP v roce 2019 – členění podle správních obvodů

Správní obvod / počet záměrů:

Praha 5 / 1, Praha 12 / 1, Praha 14 / 4, Praha 15 / 2, Praha 20 / 1, ostatní správní obvody / 0 záměrů.

Akce zasahující do více správních obvodů: 4

Celkem záměrů: 13

Zdroj: OCP MHMP

NÁSTROJE A POLITIKY V OBLASTI ŽP

IPPC

V hl. m. Praze bylo od účinnosti zákona (r. 2003) do konce roku 2019 vydáno **36 pravomocných integrovaných povolení** a **313 jejich změn**. Z toho zaniklo celkem 11 integrovaných povolení: 7 zařízení ukončilo provoz a 4 zařízení byla vyňata z režimu zákona o integrované prevenci. **Ke konci roku 2019 tak bylo v Praze evidováno 25 zařízení s platným integrovaným povolením.**

kategorie	zařízení / provozovatel	kategorie	zařízení / provozovatel
–	Lakovací box Aacon / Avia motors s r.o.	4.1 a)	Výrobna acetylenu / Linde Gas a.s.
1.1.	Teplárna Michle / Pražská teplárenská, a.s.	4.5.	INTERPHARMA PRAHA / Interpharma Praha a.s.
1.1.	Teplárna Malešice / Pražská teplárenská, a.s.	5.1. b)	Deemulgační stanice v areálu VRL Praha, a.s. / Purum s.r.o.
1.1.	Výtopna Třeboradice / Energotrans, a.s.	5.1. b)	Komplex zařízení určených k příjmu, skladování, úpravě a dalšímu využití odpadů / Dekonta a.s.
1.1.	Teplárna Veleslavín / Veolia Energie Praha, a.s.	5.1. b)	Neutralizační stanice I. v areálu Transfer Energy a.s. / Purum s.r.o.
1.1.	Výtopna Krč / Pražská teplárenská, a.s.	5.2. a)	Spalovna tuhého komunálního odpadu Malešice (ZEVO Malešice) / Pražské služby, a.s.
1.1.	Výtopna Juliska / Veolia Energie Praha, a.s.	5.2. b)	Spalovna nebezpečných odpadů v areálu FN Motol / Fakultní nemocnice v Motole
1.1.	Teplárna Holešovice / Pražská teplárenská, a.s.	5.4.	Skládka odpadů S-OO3 se sektorem S-OO1 Ďáblice / FCC Česká republika, s.r.o.
2.6.	Galvanovna v hale M6 / LATECOERE Czech Republic s.r.o.	6.4. b), bod 2	Výroba nápojů / KMV BEV CZ s.r.o.
2.6.	Povrchové úpravy galvanickým pokovováním a lakováním / TK Galvanoservis s.r.o.	6.4. b), bod 2	Závod na výrobu nealkoholických nápojů / Coca-Cola HBC Česko a Slovensko, s.r.o.
2.6.	Povrchové úpravy pro generální opravy podvozků / Czech Airlines Technics, a.s.	6.4. b), bod 2	Pivovar Staropramen / Pivovary Staropramen s.r.o.
3.1. a)	Zařízení na výrobu cementového slínku v rotačních pecích o výrobní kapacitě větší než 500 t denně / Českomoravský cement, a.s.	6.4. c)	Mlékárna Pragolaktos / Mlékárna Pragolaktos, a.s.
3.5.	Cihelna Štěrboholy / Jan Fiala - cihelna Štěrboholy		

Přehled koncepčních dokumentů pro životní prostředí a související oblasti

Dokumenty přijaté v roce 2019:

- **Klimatický závazek hl. m. Prahy;**
- **Akční plán snižování hluku pro aglomeraci Praha 2019;**
- **Plán udržitelné dopravy Prahy a okolí;**

Dokumenty v roce 2019 ve stavu přípravy:

- Implementační plán Adaptační strategie hl. m. Prahy na klimatickou změnu pro roky 2020–2024;
- Klimatický plán hl. m. Prahy do roku 2030 / Akční plán pro udržitelnou energii a klima (SECAP);
- Program zlepšování kvality ovzduší– aglomerace Praha CZ01 (dokument připravován v gesci MŽP);

Vybrané dříve přijaté v roce 2019 platné dokumenty:

- Strategie adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu a *navazující Implementační plán Adaptační strategie hl. m. Prahy na klimatickou změnu na roky 2018–2019;*
- Krajská koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na území hl. m. Prahy na období 2016–2025 (KK EVVO) a navazující Akční plán Krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hlavního města Prahy na období 2018–2019;
- Plán odpadového hospodářství (POH) Hl. m. Prahy (jako původce odpadů – obce);
- Krajský Plán odpadového hospodářství hl. m. Prahy (POH hl. m. Prahy);
- Program zlepšování kvality ovzduší – aglomerace Praha CZ01 2016 *(dokument připraven v gesci MŽP)*;
- Prognóza, koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny v Praze;
- Koncepce péče o zeleň v hlavním městě Praze;
- Územní energetická koncepce hl. m. Prahy (ÚEK) pro období 2013–2033 *a navazující Akční plán k implementaci ÚEK na roky 2018–2022;*
- Generel odvodnění hl. m. Prahy (GO HMP) *Pozn.: Od roku 2001 je postupně zpracovávána II. Detailní část GO HMP;*
- Generel zásobování vodou hl. m. Prahy (GZV HMP) *Pozn.: Od roku 2005 jsou postupně realizovány jednotlivé projekty Detailní fáze;*
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací;
- Koncepce rozvoje cyklistické dopravy a rekreační cyklistiky v hl. m. Praze do roku 2020;
- Zásady nového systému číselného označování cyklistických tras na území hl. m. Prahy;
- Zásady rozvoje pěší dopravy na území hl. m. Prahy.

NÁSTROJE A POLITIKY V OBLASTI ŽP

EVVO

Hl. m. Praha vyvíjí aktivity v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále EVVO) v návaznosti na celostátně platné právní předpisy a koncepční dokumenty a zároveň platné mezinárodní dokumenty.

Základním krajským strategickým dokumentem pro oblast EVVO na úrovni kraje byla **v roce 2019 Krajská koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hlavního města Prahy na období 2016–2025**. Na tuto koncepci navazují **akční plány Krajské koncepce EVVO** pro jednotlivé roky nebo delší období (v roce 2019 byl relevantním AP KK EVVO hlavního města Praha na období 2018–2019).

K pilířům systému EVVO v Praze patří školy a školská zařízení a nestátní neziskové organizace, mezi nimi zejména střediska ekologické výchovy. V roce 2019 bylo 7 organizací členy SSEV Pavučina. Realizace environmentální výchovy na školách probíhá na základě Rámcových vzdělávacích programů a jiných dokumentů a příslušných metodik na všech úrovních vzdělávacího systému.

Financování EVVO v hl. m. Praze z rozpočtu hl.m. Prahy, 2019

Akční plán KK EVVO celkem		**53 403 562 Kč**
v tom	Správa a údržba středisek ekologické výchovy – SEV HMP Toulcův dvůr	3 500 000 Kč
	Správa a údržba středisek ekologické výchovy – SEV Lesů HMP	9 293 000 Kč
	Granty na podporu projektů ke zlepšení stavu životního prostředí hl. m. Prahy – (oblast EVVO – temat.oblasti IV a VI a další vybrané projekty)*	30 592 500 Kč
	Další aktivity a projekty AP KK EVVO hrazené z rozpočtu OCP MHMP	10 018 062 Kč
Informatika životního prostředí ve vztahu k EVVO (souhrnné publikace Praha ŽP, obsahový rozvoj Portálu ŽP apod. /rozpočet OCP MHMP/)		**1 181 268 Kč**
Celoměstské programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území hl. m. Prahy (oblast EVVO*)		**52 900 Kč**
Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy (oblast EVVO*)		**180 000 Kč**
CELKEM		**54 817 730 Kč**

* Rozčlenění projektů na projekty v oblasti EVVO a ostatní je orientační.

Zdroj: OCP MHMP, SML MHMP, SVC MHMP

Místní Agenda 21 v Praze, 2019

Místní Agenda 21 a místní Akce 21 (MA 21) jsou dobrovolné programy a projekty pro udržitelný rozvoj obcí, měst a regionů. Koordinátorem v ČR pro tuto problematiku je pracoviště pro místní Agendu 21 CENIA, České informační agentury pro životní prostředí. Ta mimo jiné provozuje databázi subjektů realizujících MA 21 (*ma21.cenia.cz*). Hl. m. Praha jako kraj se oficiálně přihlásilo k principům místní Agendy 21 v roce 2013 vstupem do asociace Národní síť Zdravých měst ČR a přijetím Deklarace projektu „Zdravé hlavní město Praha".

V roce 2019 pokračovaly dále projekty MA21 na úrovni jednotlivých městských částí. Za tento rok je evidováno **v databázi MA21 celkem 16 městských částí**, z toho 1 v kategorii B, 6 v kategorii C, 4 v kategorii D a 5 v kategorii Zájemci.

Kategorie	Městské části
B	MČ Praha 14
C	MČ Praha 7, MČ Praha 10, MČ Praha 12, MČ Praha 13, MČ Praha 18, MČ Praha – Dolní Počernice,
D	MČ Praha 4, MČ Praha 5, MČ Praha 21, MČ Praha-Libuš
Zájemci	MČ Praha 15, MČ Praha 20, MČ Praha – Kolovraty, MČ Praha – Slivenec, MČ Praha – Troja

V kategorii A nebyly v roce 2019 registrovány žádné městské části hl. m. Prahy.

Zdroj: CENIA

POPULACE A ZDRAVÍ

Počet narozených v Praze meziročně mezi lety 2018 a 2019 poklesl, poklesl i celkový počet zemřelých a počet zemřelých na 1000 obyvatel. Standardizovaná úmrtnost v Praze je u obou pohlaví nižší než v ČR. Od roku 1990 klesá u obou pohlaví.

Nejčastější skupinou příčin úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy (v čele s ostatními ischemickými nemocemi srdečními a cévními nemocemi mozku) a dále novotvary. Počet zemřelých na novotvary na 100 000 obyvatel pozvolna klesá.

Počet obyvatel v Praze, 1990, 1995, 2000–2019

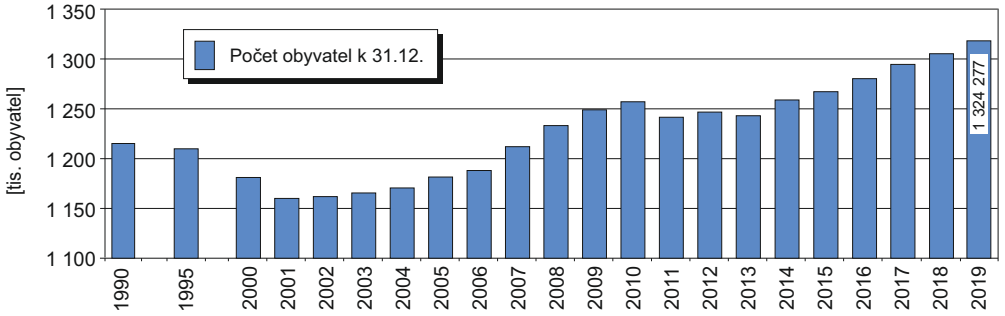

Pozn.: Počet obyvatel od 31. 12. 2013 byl navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky.

Zdroj: ČSÚ

Střední délka života v Praze, 1997–2019

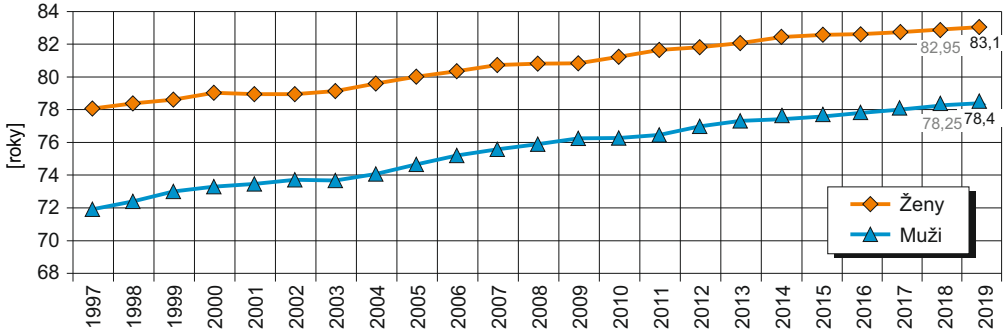

Pozn.: Počet obyvatel od 31. 12. 2013 byl navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky.

Zdroj: ČSÚ

Hodnocení kvality vody v pražských přírodních koupalištích, 2019

Lokalita	Týden roku 2019																
	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35
Motol		☺		☺		☺		☺		☺		☺		☺		☺	
Džbán		☺		☺		😐		😐		☺		☺	☹	😐		☹	😐
Hostivař		☺		☺		😐		😐		😐	😐	☹	☠	☹		☹	
Divoká Šárka			☺					☺		☺	☺				☺		
biotop Radotín	☺			☺		☺		☺		☺		☺		☺		☺	
biotop Lhotka		☺			☺		😐		☺		☺		☺		☺		☺

☺ Voda vhodná ke koupání
😐 Voda vhodná ke koupání se zhoršenými smyslově postižitelnými vlastnostmi
😐 Zhoršená jakost vody
☹ Voda nevhodná ke koupání
☠ Voda nebezpečná ke koupání

Zdroj: SZÚ

Název indikátoru	Jednotka	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Zdroj
Měrné emise skleníkových plynů	t $CO_{2\ ekv.}$/ obyv.	6,81	6,51	6,31	5,82	6,38	6,72	6,54	6,41	6,37	ČHMÚ, CDV, MŽP, ČSÚ (přepočtené hodnoty, 2019)
Roční spotřeba elektřiny v domácnostech na obyvatele	kWh/obyv./ rok	1195,4	1160,1	1175,1	1083,1	1112,1	1131,3	1181,6	1131,9	1121,2	2015–2019: ČSÚ, dřív. PRE, ČSÚ/MHMP
Dopravní výkon motorových vozidel na obyvatele	tis.vozokm/ obyv./rok	5,83	5,79	5,78	5,76	5,52	5,50	5,67	5,53	5,63	TSK-ÚDI, kompil. MHMP
Celkový počet vozidel na obyvatele	počet/obyv.	0,74	0,67	0,69	0,70	0,74	0,78	0,818	0,844	0,86	TSK-ÚDI
Délka vybraných cyklistických komunikací											2011 a dále: Ročenka dopravy Praha (TSK Praha)
– značené cyklotrasy celkem	km	443,8	523,9	417	430	454	472	477	500,3	515	
– chráněné trasy (cyklostezky aj.)	km	143,3	146,9	161	163	167	173	178	186,5	194	
– integrační opatření (cyklopruhy aj.)	km	53,5	71,5	85,1	92,1	98,5	102	106,9	117,3	126,9	
Emise NO_x do ovzduší	kg/obyv./rok	11	10	8,6	7,4	5,6	5,8	5,7	5,7	4,8	ČHMÚ, ATEM, kompil. MHMP
Emise SO_2 do ovzduší	kg/obyv./rok	1,2	0,3	0,5	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	
Kvalita ovzduší: nejvyšší počet případů překročení limitu PM_{10}											
– dopravní stanice	počet	36 Smí-chov	10 Lege-rova, hot spot	20 Lege-rova, hot spot	24 Kar-lín	0 Vršo-vice	0 Vršo-vice	13 Vršo-vice	18 Vršo-vice	0 Vršo-vice	ČHMÚ, kompil. MHMP
– pozaďové stanice	počet	27 Řepo-ryje	2 Řepo-ryje	6 Řepo-ryje	2 Such-dol	0 Such-dol	0 nám. Repu-bliky	0 nám. Repu-bliky	3 nám. Repu-bliky	0 nám. Repu-bliky	
Průměrná spotřeba vody v domácnostech	l/den/obyv.	104,1	113	111	106	106	108	109	107	113	ČSÚ
Rozloha maloplošných ZCHÚ z celkové rozlohy	%	4,5	4,5	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,8	4,8	MHMP
Produkce odpadů – komunální odpady (Praha jako původce odpadů)	t/obyv./rok	0,308	0,310	0,322	0,324	0,325	0,333	0,335	0,333	0,335	2011–2018: OCP MHMP, dřív. CENIA (ISOH)
Počet hospitalizovaných pro nemoci dýchací soustavy	Počet na 1000 obyv.	9,3	8,7	10,2	10,5	9,9	13,1	12,6	11,3	.	ÚZIS, Národní registr hospitalizovaných

KLIMATICKÝ PLÁN HL. M. PRAHY DO ROKU 2030

Hlavním cílem Klimatického plánu hl. m. Prahy je snížení emisí skleníkových plynů na území Prahy o minimálně 45 % do roku 2030 ve srovnání s rokem 2010.

PRAHA 2030

Klimatický plán hl. města Prahy

Klimatický plán hl. m. Prahy do roku 2030 je jak vlastním strategickým dokumentem metropole k přijetí opatření ke snížení klimatických dopadů města, tak i **naplněním mezinárodního závazku vyplývajícího z připojení se k Paktu starostů a primátorů**. Zároveň tvoří klíčový podklad pro čtyři zásadní pilíře klimaticky odpovědné politiky města – **udržitelnou energetiku a správu budov, udržitelnou mobilitu, cirkulární ekonomiku** a **adaptační opatření**. V těchto sekcích plánu je celkem navrženo 69 konkrétních opatření. Jedná se o ambiciózní strategický dokument, který se má stát vlajkovou lodí úsilí o **uhlíkově neutrální metropoli v roce 2050**.

V oblasti udržitelné energetiky a budov si Praha klade za cíl snížení **spotřeby** tepla a plynu o 15 % a až 60 % snížení emisí CO_2 u **dodávek** elektřiny a tepla. Preferována bude výroba energie z **obnovitelných zdrojů**. Až 23 tisíc budov bude osazeno solárními panely a fotovoltaickými zdroji elektřiny. K tomu má napomoci založení **Pražského společenství pro obnovitelnou energii**, organizace s otevřeným členstvím pro všechny pražské obyvatele i komerční společnosti. Dále je v plánu komplexně rozvinout systém energetického managementu města, který bude prioritizovat vhodné projekty, vyhodnocovat provedená opatření a kalkulovat uhlíkový rozpočet města.

Přechod na **udržitelnou mobilitu** chce Praha podpořit výstavbou sítě dobíjecích stanic pro elektromobily, která bude čítat na 10 tisíc jednotek. To by společně s dalšími opatřeními mělo vést ke snížení spotřeby fosilních paliv o 18 % do roku 2030, což je naprosto klíčovým předpokladem pro snižování emisí CO_2 z dopravy. Potenciál růstu vidí plán ve **veřejné dopravě**, kde za klíčové projekty považuje modernizaci a automatizaci linky metra C i dalších tramvajových, autobusových a železničních tras. Odhad je, že by pražská MHD mohla v roce 2030 přepravit o dalších 150 milionů cestujících více než dnes.

Z hlediska **cirkulární ekonomiky** je hlavním cílem předcházet vzniku odpadů a měnit odpady na zdroje. Jedním z nejambicióznějších záměrů je výstavba první **bioplynové stanice** ve vlastnictví města, která by zpracovávala gastroodpad z restaurací i domácností a mohla Prahu zásobit biometanem pro využití ve vozech městských organizací. Vedení města chce nadále zvyšovat motivaci občanů k **třídění odpadů** tak, aby v roce 2030 stoupl podíl vytříděného odpadu na 65 %. Praha dále plánuje aplikovat prvky cirkulární ekonomiky napříč stavebním a potravinářským sektorem.

V oblasti **adaptačních opatření** má město již od roku 2017 schválenou Strategii adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu, ze které vychází a na jejíž doposud realizované úspěšné projekty modré a zelené infrastruktury navazuje. V rámci současného Implementačního plánu počítá s vysazením až 1,5 milionu nových stromů, výměnou nepropustných ploch i dalšími renaturalizacemi zelených prostranství a vodních toků. Pro lepší péči o zelenomodrou infrastrukturu města jsou připravovány závazné dokumenty Standardy hospodaření s dešťovou vodou a Standardy péče o uliční stromořadí. Úspěšnost projektů je měřena řadou indikátorů a každoročně vyjádřena v souhrnné infografice klimatického štítku města, tzv. Klimaskenu.

Projekty budou financovány částečně z rozpočtu hl. m. Prahy, zároveň se počítá s kofinancováním z národních a evropských programů podpory, které budou dostupné v příštích 10 letech.

Klimatický plán hl. m. Prahy do roku 2030 byl schválen Zastupitelstvem hl. m. Prahy 27. května 2021 (viz usnesení ZHMP č. 27/30 ze dne 27. 5. 2021).

Podrobné informace k ochraně klimatu v Praze a schválenému Klimatickému plánu najdete na stránkách: ***https://klima.praha.eu*** a ***http://portalzp.praha.eu/ochranaklimatu***

Měrné emise skleníkových plynů na území hl. m. Prahy, 2010, 2015–2019

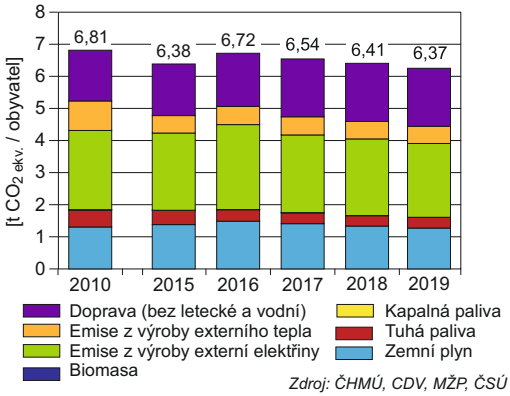

Zdroj: ČHMÚ, CDV, MŽP, ČSÚ

Vybrané mapové informace naleznete v informačních materiálech sady
Zelené mapy Prahy a dalších tematických mapách a dále na webových stránkách města

Praha životní prostředí – vybrané údaje 2019, mapy
portalzp.praha.eu/rocenkyzp

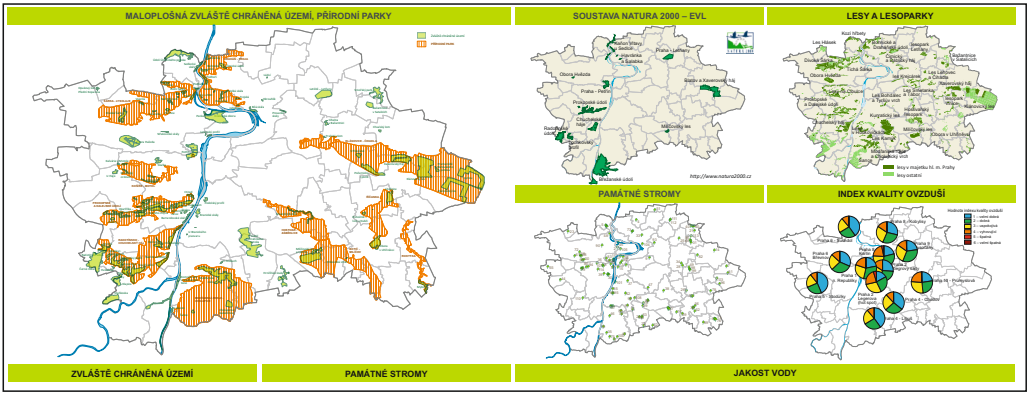

Portál ŽP hl. m. Prahy
portalzp.praha.eu

Atlas ŽP v Praze
www.geoportalpraha.cz

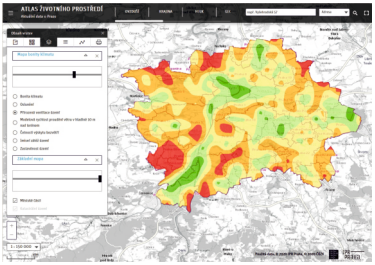

Klima a Adaptace Praha
klima.praha.eu
adaptacepraha.cz

Problematika životního prostředí v hl. m. Praze – vybrané kontakty

Organizace, adresa	Pracoviště, vedoucí	Telefon, fax, e-mail
Magistrát hl. m. Prahy Mariánské nám. 2, Praha 1, 110 01 Jungmannova 35/29, Praha 1, 110 00	Odbor ochrany prostředí MHMP (OCP MHMP) RNDr. Štěpán Kyjovský, ředitel odboru	tel.: +420 236 00 4296, 4246 e-mail: stepan.kyjovsky@praha.eu ocp@praha.eu
ČR – Hygienická stanice hlavního města Prahy Rytířská 12, p.s. 203, Praha 1, 110 01	MUDr. Zdeňka Jágrová Vedoucí služebního úřadu – ředitelka	tel.: +420 296 336 700, podatelna@hygpraha.cz, IDDS: zpqai2i http://www.hygpraha.cz
Česká inspekce životního prostředí Na Břehu 267/1a, Praha 9, 190 00	Oblastní inspektorát Praha Wolkerova 40/11, 160 00 Praha 6-Dejvice	tel.: +420 233 066 111 ph.podatelna@cizp.cz IDDS: 4dkdzty http://www.cizp.cz

Podrobnější informace naleznete v Elektronické zprávě o životním prostředí v Praze v roce 2019
Vydavatel: Hlavní město Praha, odbor ochrany prostředí MHMP, Jungmannova ul. 35/29, 110 00 Praha 1
Odpovědný pracovník: Ing. Jiří Stach, +420 236 003 243, jiri.stach@praha.eu

Grafické zpracování a sazba: Ing. Vít Gajdůšek – EnviTypo
Fotografie na přední obálce – administrativní budova Drn v centru Prahy (foto Petr Holý)
Tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o.

© Hlavní město Praha 2021
ISBN 978-80-7647-069-9 (tištěná verze)